

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULU XLVIII.

ANUNCIURILE:

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

Sortorii nefrancați nu se primesc. — Manuscrisuri nu se retrămît.

N°. 65.

Joi 21 Martie (2 Aprilie)

1885.

Nou abonamentu

la

„Gazeta Transilvaniei.”

Cu 1 Aprilie st. v. 1885 se începe unu nou abonamentu, la care invităm pe onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
„ șese „ 6 „
„ unu an 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 9 franci } în aur și în hâr-
„ șese „ 18 „ } tiă cu adausul a-
„ unu an 36 „ } giului.

Rugăm pe domni abonenți, ca să binevoiască a-și reînoui de cu vreme abonamentulu, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Brașov, 20 Martie (1 Aprilie) 1885.

Foile unguresci și jidano-armenesci ne acasă în fiecare țî, că suntem lipsiți de patriotism, că suntem „dușmani” statului unguresc și națiunii maghiare și că merităm a fi pedepsiți, cum țice organulu d-lui Tisza, „Pester-Lloyd” de Lună.

Patriotismulu, acelu sentimentu mărețu care cimenteză statele, a ajunsu — se vede — a fi exploatat de pătura șovinistă maghiară pentru scopurile imorale și neumane ce ea le urmărește; patriotismulu s'a prefăcut în ură, acelu sentimentu periculosu, ce se manifestă în prigonirea creștinilor, cari trăsesc în mijloculu popórelor încă barbare.

Dacă sub patriotismu înțelegu adversarii nostri a ne face, noi Români, uneltele d-lor Tisza-Trefort și a renunța la drepturile noastre, atunci mărturisim că nu suntem patrioți.

Dacă sub patriotismu înțelegu „patrioții” de fanfaronadă a suferi, noi Români, ca să ni se profaneze locașurile sfinte și să ni se închidă gura, ca să nu ne rugăm pentru sufletele moșilor și strămoșilor noștri, atunci declarăm că suntem lipsiți de patriotismu.

Dacă patriotismu însemneză a privi, noi Români, indiferenți cum se confiscă cele mai nevinovate cărți remănesci, numai fiindcă ele sunt scrise romănesc și ne mai spun câte ceva din viața poporului român, atunci o spunem că suntem nepatrioți.

Dacă sub patriotismu înțelege pătură șovinistă a suferi, noi Români, prigonirile, schingiuirile și călcările de lege din partea organelor stăpânirii unguresci, fără a striga în contra astorfelului de fapte, atunci în adevăr că nu avem patriotismu.

Dacă, în fine, patriotismulu constă în a ne lepăda, noi Români, naționalitatea și limba noastră îngropându-ne pentru eternitate, în schimbul naționalității și limbei unguresci, precum cere „idea de stat maghiar”, atunci o spunem verde că în acestu înțelesu nu suntem patrioți.

Mărturisim, că niciodată n'am făcut fanfaronadă luându în deșertu cuvântulu „patriă”, cum făcu cavalerii din Clușiu cu cei de țepa lor. Dar am dovedit prin faptele noastre, că suntem adeverați patrioți și istoria acestui stat a dedicat pagini de aur patriotismului nostru. Patriotu e acela, care caută întărirea statu-

lui în stêrpirea privilegiilor de clasă; patriotu e celu ce luptă pentru pacea și liniștea naționalităților, fiindu tóte egalú îndreptățite; patriotismu însemneză a nu pare pedeci desvóltării sociale și culturale a naționalităților; patriotismu are celu ce se jertfesc pentru stêrpirea abuzurilor și înfrênarea călcărilor de lege fiindu toți cetățenii de o potrivă ocrotiți și cu aceeași căldură îmbrățșați de legile statului.

Așa înțelegem noi Români patriotismulu și o spunem, că suntem multu mai patrioți decât pătura șovinistă maghiară.

Poporul român aduce sacrificii enorme statului în bani și în ómeni, fără ca în schimbulu acestor jertfe să aibă celu puțin mângăerea de a nu fi opritu în desvóltarea sa socială culturală și națională; poporul român luptă pentru egala îndreptățire, care aduce după sine traiulu pacinicu dintre naționalități și cu acesta fericirea și întărirea statului. Tóte acestea le facem noi Români, pentru că avem patriotismu și nu ne batem jocu de acestu mărețu sentimentu, pentru a exploata pe celelalte naționalități, cum face pătura șovinistă maghiară.

Nu noi Români suntem dușmani ai statului, ci curierii d-lor Tisza-Trefort, cari cutieră Ardélulu și Tera ungurescă, purtându în proțapú patriotismulu deșuchiatu alú celor cari au nascocitu „idea de stat maghiar”, și cari propagă cruciada de esterminare a naționalităților. Acesta lipsă de patriotismu, care subminéză statulu, e condamnabilă și merită a fi aspru pedepsită.

CRONICA POLITICĂ.

De multu nu s'a pomenitu în viața parlamentară a Parisului o așa încordare și neliniște, ca acum cu dimisionarea cabinetului Ferry. Înședința dela 30 Martie st. n. Ferry făcu declarațiunile sale. La cele dinteu verbe se auțiră murmure. Când țise: »Numérulu dușmanilor a întrecutu fără veste presupunerile noastre...» vorbele fură repețite cu ironiă; când pomeni de »onórea Franciei», strigă Perrin: »onórea Franciei ai compromis-o d-ta! Când ceru unu creditu de 200 milioane franci, se auțiră strigăte de mirare; când țise că creditulu nu-lu cere ca votu de încredere, se nascu tumultu. Cassagnac strigă: »Afară! drépta: „à la porte! După președinte vorbi Clémenceau: »Desbaterea e sfrșită. Cu acestu ministeriu nu mai poți desbate despre marele interese ale patriei (Aprobări furtunose). Nu vé cunoșcem! Nicu nu voimú să vé cunoșcem! Inainte-ne nu mai avem niște miniștri, ci numai acusați (Tumulutu de mai multe minute) niște acusați de înaltă trădare... Dar e vorba de interese mari ale patriei. De aceia creditulu să se primiascú fără desbatere. Nu putem uita ómenii și banii. E vorba de viața ostașilor. Vremú să vedemú limpede și să avemú înainte-ne ómeni, cari nu grăescú decât adevérulu. Să dămú acestui ministeriu bani? Nicu odată! Ministrulu de răboiú trebuie să rămână, să ia tóte măsurile cuvenite!... »Ministrulu de răboiú: «Le-amú și luatú!... Clémenceau: »Cu atâtú mai bine. Numai după ce va apare unu ministeriu vomú lua alte măsurí, fie chiarú cele mai estreme.» Viitorulu ministeriu se crede că va avé ca ministru-președinte de esterne pe Freycinet.

Cei din Petersburg suntú tare nemulțamiți cu principele Alexandru alú Bulgariei. Ministrulu de răboiú alú Bulgariei a fostú chematú la Petersburg să dea unele deslușiri. »Tems» spune, că în Petersburg se mai așteptă și sosirea ministrului de interne bulgarú și a arhimandritului din Terno. Acestei citațiuni se dá o deosebită importanță în capitala rusescă.

Referitoru la conflictulu dela hotarele afgane scrie unu ziaru din Petersburg, că cu tóte amenințările Englezilor, Rușii susținú cu încredere, că pertratările ce se continuă încă totú vorú aduce o resolvire pacinică. Unu astfelu de răboiú nu e nicidecum în interesulu celor două națiuni. Ori câtú de doritori de răboiú suntú Englezii, e peste puțină să uite, că Rușii nu suntú Sudanezi, ci soldați viteji, deprinși cu arma. De altfelú și atitudinea demonstrativă a Angliei are, după cum asigură o telegramă, fóte slabú efectú în Petersburg. Ea e socotită dreptú o admoniere pentru păstrarea păcei. Răspunsulu cabinetului rusescú la depeșa lui Granville s'a trimesú. — De altá parte mișcările miliției din Sudú se continuă. Alú treilea batalionu de liniă turchestanú a plecatú la 24 Februaru spre Merv pentru a întări forțele armate din ținuturile transcaspice.

Cei din Berlinú încă începú a se neliniști din pricina conflictului afganicu, dér pentru orice eventualitate se face răspunđitoare Anglia, care pricinuesce atáta temere cu inarmările sale. Caracteristicu este ce se scrie din capitala germană ziarului »Weser-Zeitung», nu e semnú bunú, când se pune la îndoială chiar oficiosu, că Herbert Bismark ar fi vorbitú câtú a statú în Londra și despre cestiunea hotarelor afgane, ceea ce nimicú altceva nu póte însemná, decâtú că guvernulu germanú voesce să respingă orice bănuelá, că ar fi intervenitu cu influența sa pentru a face pe Anglia să se invoiască cu pretensiunile Rusiei. Așa cum stau acum lucrurile, greu se nádăjduesce o aplanare pacinică; cei din Londra însă au începutú, cum se pare, să mai cedeze...

Suntú aprópe doi ani de țile, de când Francia s'a încurcatú într'unu răboiú cu Tonkinesii, dar indirectú cu Chinesii înșiși, cu fii imperiului cersescú. Cátu sânge se va fi versatú de atunci până acuma, acesta nu o putemú sci, însă din scirile cele mai de curéndú, ce ni-le aducú ziarele mari europene, putemú vedé, că republica francesă în timpul de aprópe doi ani n'a făcutú acele isbênđi, cari se facú pe fii imperiului cersescú să cêră ertarea dela dênse. Êtá ce ni-se raportéză din partea agenției Havas: »In consiliulu de ministri ținutu la 19 ale lunei trecute s'era în ministerulu de esterne se luară niște hotăriri, cari stau la înălțimea situațiunei. Totú atunci se trimeseră întăriri de trupe și de artileriă generalului Briere. Se hotári mai departe a se presentá presidiulu camerei unu proiectú pentru unu creditu de 200 de milioane, jumătate pentru ministerulu de răboiú și jumătate pentru ministrulu de marină». — În urma unei depeșe a generalului Briere de l'Isle dela 29 ale lunei trecute Negrier se află în Dong-Song unde se curéză de rana ce a căpêtat'ó. — Herbingger se află deja în Than-Noi nefiindú împedecatú în retragearea sa. Elú rămâne în Than-Noi și Dong-Song, pentru ca să închidă cele două căi, căci acolo se află proviantu și munițiune de prisosu. O foie francesă »La Ligue» afirmă, că în lupta dela Lang-Son soldații au fostú încunjurați formalú și că după ce au sfêrșitu munițiunea au trebuitú să-și facă cale cu baionetele. Mai multú ca a patra parte din numérulu totalú au căđutu pe câmpulu de luptă. Totú dintr'o depeșă a lui Briere se vede, că Francesii suntú, până ce le vorú mai sosi trupe ajutátore, avisați la defensivă. Din cele raportate aci putemú vedé că republica francesă, cu forțele desvóltate până acuma în Asia orientală, n'a pututu obține nicu unu succesu de órecare considerațiune, și dacă voesce seriosú a face pe codații fii ai imperiului cersescú să se supună să cêră pace, atunci va trebui să desvólte alte forțe, cu cari să-și deschidă porțile Pechingului și acolo să dicteze pacea.

Resoluțiunea
representanței comitatului Sibiu în afacerea reuniunii de maghiarisare.

Eri amú comunicatú cetitorilor noștri pe scurtú hotărîrea adunării generale a representanței comitatului Sibiu. Începemú ađi a publica întréga resoluțiune împreună eu desbaterile adunării ținute la 28 Martie n.

S'a luat următoarea rezoluțiune:

1. Reprezentanța comitatensă regretă înființarea „Reuniunii ardelene de cultură maghiară” din Clușiu și activitatea celorlalte reuniuni de acestu soi din Ungaria, fiindcă ele urmăresc tendința de a oprima drepturile cetățenilor nemaghiari ai țării chiar mai mult decât până la asprime și stau în contradicție cu asigurările făcute în dieta țării dela 1861 și cu articolul de lege XLIV din 1868 „Despre egala îndreptățire a naționalităților”, care, — abstracțiune făcându dela aspirarea lui prin legile ulterioare și dela violările lui din partea executivă — însuși împedecă dezvoltarea naționalităților nemaghiare.

2. Reprezentanța comitatului acestuia consideră recercarea de a sprijini activitatea acestor reuniuni ca o presupunere despre abuz de putere și autoritate și ca menită a vătămă în modul cel mai greu administrațiunea și a o aduce în contradicție dușmănoasă cu majoritatea locuitorilor țării.

3. Alăturata reprezentațiune se se trimite în cele trei limbă protocolare ale comitatului tuturor jurisdicțiilor țării.

Reprezentațiunea e următoarea:

Onorabilă jurisdicțiune!

Adunarea comitatului Sibiiu ține de datorința sa patriotică a atrage atențiunea comitatelor surori asupra unor aparițiuni, ce pot înăspri și mai mult contrarietățile naționale deja existente în patria noastră și pot s'gdui încă mai tare pacea dintre naționalități, atât de trebuitoră țării provocându în sfârșit o dușmănie a tuturor împotriva tuturor, căreia trebuie să-i cadă jertfă binele și pacea țării.

Comitatului Sibiiului precum și altor jurisdicțiuni, s'a adresat (cu data Clușiu, 17 Ianuarie n. 1885) o provocare a comisiei instituite „pentru elaborarea statulelor Reuniunii ardelene de cultură maghiară”, de a trimite trei până în patru reprezentanți la adunarea constituantă a „Reuniunii de cultură maghiară” la Clușiu.

Mai departe a ajuns la adresa comitatului Sibiiu și probabil și la adresa altor jurisdicțiuni o hârtie a orașelor montane Șemniț-Dilnă (cu data Șemniț 30 Decembrie n. 1884), în care se țice:

„Pe ți ce merge ne putem convinge, că se clatină cu incetulul terenul sub picioarele noastre. Precum în Moldova inscripțiile de morminte dovedesc, că Maghiari au locuit odinioară acolo, astfel arată nomenclatura maghiară a localităților din comitatele Liptó, Turocz, Hont, Bars, Sáros, Zemplin, Uniádora și altele, numele de familiă ale populațiunii, că comuna, care astăzi după numele ei adevărată e maghiară, după limba ei însă e valahă (oláh) sau slovacă, nu de mult încă a fost maghiară! Și deceniul din urmă oferă date sfârșietore despre aceea, că multe mii de Maghiari s'au topit în populațiunea valachă și slovacă.”

„A privi la acesta și de aci încolo fără a face ceva, ar fi o crimă împotriva patriei!”

„Societatea maghiară are prin urmare aici o îndoită datoriă: A recuceri maghiarismului totu câtu a posedat Maghiarul odinioară, a reda limba aceluia, căruia i-a răpit fatalitatea nesuferită a împrejurărilor nefavorabile, și a învăța pe întreaga populațiune a statului limba maghiară, pentru-ca afară de libertatea publică afară de instituțiunile libere ale constituțiunii statului să mai fie încă o puternică legătură socială, care legă întraga populațiune de patria acesta.”

„Simțământul puternic al acestor datorițe a dat viață Reuniunii de cultură maghiară din Ungaria de sus, care și-a pus dreptu țintă împlinirea acestor datorițe.”

Scrisoarea orașelor montane Șemniț și Dilnă cu privire la aceea, „că mijlocele ce servesc spre ajungerea scopului, institute de cultură, nu se pot crea fără jertfe materiale”, în sfârșit comitatele „la spriginirea Reuniunii de cultură maghiară din Ungaria de sus, spriginire atât nemijlocită, câtu și mijlocită prin promovarea colectei membrilor Reuniunii.”

Pretensiunea de a sprigini ambele „Reuniuni maghiare de cultură”, îndreptată către comitatul Sibiiu,

ilă îndatorază pe acesta, a examina înteu admisibilitatea aspirațiunilor recomandate spre spriginire, și apoi întrebarea: dacă comitatul, ca atare, este îndreptățit la promovarea acestor reuniuni?

Cu privire la întrebarea dintăiu: ce e de a se înțelege sub o „Reuniune de cultură maghiară”, scrisoarea de invitare a comitatului Clușiu nu dă o deslușire lămurită. N'ar afla reprobare din nici o parte, dacă s'ar înțelege o reuniune, a cărei problemă ar merge într'acolo, ca să ridice cultura și civilizația în sinul naționalității maghiare și să ia asuprași cel puțin o parte din sarcina impusă în privința acestor cetățenilor fără deosebire de naționalitate, sau să facă literatura maghiară mai accesibilă prin însemnarea exactă a tuturor expresiunilor mai importante de pe terenul istoriei și jurisprudenței patriei, sau să contribuie prin edarea unui dicționar maghiaro-germano-român și în cercul naționalității germane și române la înțelegerea ordinațiilor oficiale, deorece în aceste din urmă adeseori se ivesc expresiuni maghiare, care cu ajutorul singurului dicționar maghiar folosit al lui Ballagi, nu se pot înțelege.

Terenul de drept al limbilor naționalităților nemaghiare trebuie totuși ca între toate împregiurările să rămână exclus din cercul de activitate al unei „Reuniuni de cultură maghiară”, deorece și concetățenii maghiari s'ar plânge dacă, urmând exemplul lor, s'ar forma o reuniune, care și-ar lua de problemă a-i germanisa sau romanisa pe Maghiari și și-ar alege titlul de „Reuniune de cultură”. Același drept al scutului și respectarea naționalităților lor, întocmai ca Maghiarii, îl pretind și cetățenii nemaghiari ai țării, cari n'au uitat asigurarea adresei dietei ungare dela 26 Februarie 1866: „Noi nu vom uita, că locuitorii nemaghiari ai Ungariei încă sunt cetățeni ai Ungariei și noi suntem dispuși a le asigura totu ce pretind interesele lor”, — totu astfel și declarațiunea făcută în casa deputaților dela 22 Maiu 1861 de către deputatul și actualul ministru de culte și instrucțiune: „Sărbii, Românii, Germanii, Slavii și Rutenii își vor pute purta afacerile lor municipale în limba lor, și vor pute folosi în școle limba, pe care o voiesc”. Eu doresc să se respecte dezvoltarea internă a popoarelor întocmai ca religiunea, în care statul n'are nici un drept a se amesteca. Dar aceste concesiuni, ce sunt a se face diferitelor naționalități, se pot face numai pe baza egalei îndreptățiri, și precum între religiuni nu se pte admite o religiune privilegiată, întocmai nu pte să existe pe teritoriul Ungariei naționalitate privilegiată.”

Idea unui stat de rasă maghiară e exclusă chiar și prin legislatura mai veche a Ungariei (veđi I Decretum S. Stefani cap. VI. §§ 2, 3, 4, și Articulus ante coronationem ex 1608 pœcificatio Viennensis anii 1606. Ad decimum quintum etc.)

O expunere detaliată a problemelor unei „Reuniuni de cultură maghiare” se cuprind în adresa orașelor montanice Șemniț și Dilnă precum și în statutele alăturate la aceea și aprobate de ministrul reg. ung. de interne și respective de reprezentantul său secretarul de stat Iosif Pronay sub numărul 15,536 VII-a, ddo Budapesta 10 Maiu 1884. § 3 al statulelor acestei reuniuni sună:

„Scopul reuniunii este: A susține și a crește în spirit maghiar populațiunea nemaghiară ce locuesce pe teritoriul comitatelor Arva, Bars, Hont, Liptau, Neogradu, Neutra, Pojonu, Trencinu, Thurocz și Sohl precum și în cetățile reg. libere Pojonu și Șemniț-Dilnă și a răspândi cunoștința limbii maghiare ca limbă a statului”. — Pentru ajungerea acestui scopu înființez pe teritoriul jurisdicțiunilor, trase eventualu în cercul său de activitate, după puțină mijlocelor sale bănesci proprii asile de băieți, grădini de băieți froebeliene, școle populare elementare și mai înalte, și respective le spriginesc fără considerare la caracterul lor; premiază pe învățătorii meritați întru lucrarea în spirit patriotic și în răspândirea limbii maghiare precum și pe școlarii, cari dovedesc unu progresu deosebitu în însușirea limbii maghiare; prevede școlarii sërmani cu cărți de învățământ și cu vestminte; — cu unu cuvântu în. trebuințez toate mijlocele legale pentru împlinirea problemei sale!”

Despre o „activitate culturală” a acestei reuniuni între naționalitatea maghiară nici vorbă nu e în statute.

Cu totu altmintrelea sună statutele celorlalte „Reuniuni de cultură maghiare” ce există deja în Ungaria: astfel cele ale comitatului Sáros întărite de ministrul reg. ung. de interne sub numărul 33,735 din a. 1882 și cele ale „societății Széchenyi” din comitatul Sătmăruului provădute cu clausula de întărire sub Nru. 62,870 din 18 Noembrie 1882. Tote sunt întocmite pentru propaganda limbii maghiare între naționalitățile nemaghiare și aprobate de ministru pe când înaltul ministru de interne a denegat aprobarea statulelor reuniunii „Opinca Română”, care în faptă și-a restrins activitatea sa pe lângă naționalitatea română, și acesta a făcut-o sub nr. 9066 VII dela 21 Februarie 1885 motivându denegarea cu cuvintele: „deorece reuniunea proiectată aru periclită prin activitatea sa, conform statulelor subșternute, conviețuirea pacnică dintre diferitele naționalități.”

Nimicu nu îndreptătesce acum a presupune, că „Reuniunea maghiară în Ardelu ar însemna altceva decum însemnă acesta în Ungaria mai strinsă.

Apelul pentru sprijinirea „Reuniunii de cultură” maghiare ardelene „indică expresu două „rele”, a căroru combatere are să fie problema acestei reuniuni: primul e indolența presupusă, cu care maghiarimea privesce pierderile proprii naționalității prin emigrare, schimbarea limbii și pierderea posesiunii vechi mostenite; celălaltu sunt naționalitățile „străine”, va să dică nemaghiare. Pasagiul respectiv al apelului sună verbalu: „Noi totu cunoșcem raportele etnografice ale Ardealului și scim, că Maghiarimea e impresurată de astfel de naționalități „străine”, dintre care o parte, deși se bucură de drepturi egale și de aceeași libertate ca și noi, durere, nu doresce să se țină de „națiune”, ba se consideră chiar de unu elementu distrugătoru al statului ungaru” — o suspectare, pe care pentru numirea vătămătoare de „străini” dată naționalităților nemaghiare trebuie să o respingem cu aceeași indignațiune ca și tendența de maghiarisare încopciată cu aceea.

Tendența de maghiarisare a „Reuniunii maghiare de cultură” se dovedesc și prin manifestațiunile bărbăților, cari stau în fruntea agitațiunii. Astfel primarul Clușului d. Dr. Carolu Haller într'o vorbire, prin care a dezvoltat mai de-aprope tendența reuniunii plănuită și cu care a deschis conferența cea dinteu convocată pe 26 Decembrie 1884 la Clușiu în casa sflatului spre înființarea „Reuniunii maghiare de cultură”, a ășit: „Dacă locuitorii patriei încă nu pot comunica între sine într'o limbă comună, nu se pte între ei dezvoltă stima și încrederea împrumutată, ce e cea dinteu condițiune a sentimentului comunu patriotic. Dacă educația și cultivarea unei sau altei părți a poporului va ține strinsu la caracterul național și de rasă, atunci e imposibilu, ca poporele, ce trăiesc în patriă, să pte comunica între sine într'unu modu, care e cea dinteu pretențiune a elementelor a adevăratei culturii umane... Și deorece „sentimentu patrioticu fără de o limbă comună patriotică nu se pte presupune”, trebuie să ne opintim, de a crea acesta... Celu mai bunu mijlocu spre acesta e înființarea unei reuniuni maghiare de cultură și în părțile noastre.”

Limba maghiară e designată de limbă comună, prin a cărei răspândire se nutresc încrederea împrumutată a popoarelor din patriă. Concepțiunea aceea, că unu sentimentu patrioticu nu se pte cugetă fără o limbă comună patriotică, — adecă fără limba maghiară — trebuie să înstrăineze în măsură mare pe fiii de deosebite limbă ai țării. Deorece până acum locuitorii țării de deosebite limbă nu au avut o limbă patriotică comună — ea are altcum în urma expunerilor de mai sus să se creeze prin limba maghiară, — loru le lipsesc în urma mersului ideilor acelei concepțiunii sentimentul patrioticu, și totu astelu au fost lipsite de acestu sentimentu și gițiile de mai înainte, deorece și aceste n'au avut cunoștința unei limbă patriotice comune. Ar fi însă chiar o minune neînțelăsă, cum țera acesta s'a putut susține în viscoalele veacurilor până în ziua de astăzi, cu tôte că majorității locuitorilor — căci majoritatea e nemaghiară — i-a lipsit patriotismul.

E o acuză grea aceea, ce se ridică în contra lo-

FOILETON Ū.

Martirii Crucii din ambele Dacii.

(Urmare).

Încă dela descălecarea coloniilor aduse de Traianu în Dacia (105 d. Chr.) pentru impopularea provinciei, câștigate cu sângele bravelor legiuni romane, cele mai multe legiuni din acestea erau inițiate în misteriiile creștinismului chiar din Italia, însuși palatul lui Traianu din Roma ascundea în sinu-i mulți creștini; chiar fiica acestui mare împăratu, Drossida credea în Christosu, într'ascunsu de tatălu său, cu tôte servele (rôbele) și amicele sale. Tôte episcopii și Mitropoliile din Dacia sunt înălțate de Romani, și martirii (mucenicii) ce muriră în patria lui Decebalu pentru cruce, simbolul dreptății, egalității și alu adevărului, sunt chiar strănepoții coloniilor traiane. Catedralele coloniilor lui Traianu, sēmănate prin diverse reședințe ale provinciilor Daciene, încă din timpul barbarilor cultivau creștinismul primordialu genuin și naționalitatea română în inimile confrăților lor, pentru că dela altarul creștinu eșiau eroii, cari curățiau patria de inimiile crucii și ai naționalității române.

Prima Mitropoliă a Daciei a fost în Sardica (ađi

Sofia,) care a înflorit sub Mitropolitul Melitu încă de sub Marcu Aurelu; apoi cesarul Galerie, născut în Sardica, din venerațiune către locul născerii sale, acordă Mitropoliei din Sardica unu Edictu prin care se opri prigonirea creștinilor. Se mai ținu în Mitropolia acesta unu sinodu în contra Arianismului. A doua Mitropoliă a Daciei a fost Justiniana primă, Ochrida de ađi din Rumelia occidentală. Pentru venerațiunea către orașul său natalu împăratul Justinianu I dete Mitropolitului de aici supremația peste amândouă Daciile, supuind lui pe toți Mitropoliții și Episcopii din amândouă Daciile, din Panonia secundă, Macedonia primă și din Dardania. A treia era în Dacia orientală, sub nume de arhiepiscopia Goților, care mai în urmă se numi a Cumanilor. Acestea catedrale stetură în florea lor până la despărțirea bisericii Romei de cea Constantinopolitană, cauzată din creștinarea Bulgarilor, fructu alu orbei ambiții dictată de fatalul egoismu! Cu ocaziunea acesta, Grecii începură a nu mai suferi nici chiar numele de Romanu. În aceste timpuri defavorabile pentru strănepoții lui Traianu supremația catedralei din Justiniana primă trecu în Alba Iulia, era a Sardichiei se mută în Târnova încă dela înflorirea regatului romano-bulgaru; numai Mitropolitul Goților din Dacia orientală (Moldova) rămasă la locul ei ca mai înainte, cu aceeași supremație și cu aceeași prerogative. După apunerea imperiului Româno-

bulgaru 1392 rămaseră în Dacia 4 mitropolii mai principale neaternate de nici o patriarhie străină și anume;

I. În Dacia orientală Moldova, arhiepiscopia Goției; II. În Dacia australă România, mitropolia Argeșului, mai înainte a Dafnelor, care era și esarhă a plaiurilor; III. În Dacia australă România mică, metropolia Severinului cu supranumele de arhiepiscopia laturilor; IV. În Dacia superioară Transilvania mitropolia din Alba Iulia (Bélgradu.)

Până în secolul alu 16-lea mitropoliile Daciei totu mai păstrau întregitatea erarchiei lor apostolice de mai înainte; dér prin cutropirea tronului princiaru al Moldo-României de către Grecii din Fanar, biserica română se cutropi și ea de patriarhii ortodocși ai Răsăritului. Cele mai bune mănăstiri ale țerei prin influința prinților fanarioți se cutropiră de biserica bizantină. Mitropolitul Antimu II. se opuse acestor acte tălhăresci ale D-nului Mavrocordat și pentru aceea acestu venerabilu pontifice își află mormentul în mijlocul Dunării, înecat după ordinul său. Astfel edificiele religioase de Românie de unde se împrăștiau credința și patriotismul deveniră mai apoi nisce cuiburi de lăcomiă.

(Va urma).

itorilor nemaghiari ai țerei, spre a justifica războiul de stîrpire în contra limbilor nemaghiare ale țării. Pentru că răspîndirea limbii maghiare în cele mai inferioare straturi ale poporului nu înseamnă altceva, decît o stîrpire a acelora, deoarece în urma celor citate în vorbirea domnului Dr. Haller, că »prin limbă se afirmă națiunea«, naționalitățile nemaghiare se afirmă prin limba lor.

Acuza aceea se desminte însă prin istoria, prin valorile de sînge, cari le-au vîrsat nemaghiarii pentru patria noastră, prin apăsătorile jertfe de bani și de sînge, pe cari le aduce și generațiunea de față a nemaghiarilor pentru statul. Pînă cînd nu se va dovedi, că regii: sf. Ștefan, Ludovic și Matia, cari se adresau către cei din Buda în limba germană, că Ioan Verböczy, a cărui tripartit recunoșce mai multe națiuni, că apoi Wesselényi, Deák, Széchenyi, Eötvös, au fost dușmanii statului și răi patrioți, pînă atunci nu pîdește să se tragă la îndoială patriotismul nemaghiarilor, cari numai acea cer, ce le compete de jure, nu se pîdește nici atunci, dacă sub patriotismul ei nu înțeleg propagandă limbii maghiare, întocmai precum a ținut și contele Széchenyi în cartea sa scrisă în contra politicii fostului ministru Bach (O privire asupra reprivirii anonime, edițiunea a treia. Londra 1861): »Numai acela e un patrioț adevărat, care stîmbează în însuși persoana sa înainte de toate demnitatea omenescă, nu aruncă nici un cruceru la indemnul său propriu în butea Danaidelor, ci voește să știe, spre ce și pentru ce. etc. și care, afară de legile divine, numai adevăraților »legi« se supune, punându-se cu curaj în potruva abuzurilor organelor guvernamentale.

Dacă deci patriotismul e posibil și fără de o limbă patriotică comună și nu e identică cu limba maghiară, atunci accentuarea patriotismului în legătură cu propagandă limbii maghiare e numai un pretext, spre a rumpe terenul folosinței limbilor nemaghiare ale țării sub masca sfintei patrie, atunci se face cu sentimentul iubirii de patrie un abuz condamnabil. La propagandă limbii maghiare, și singurul în această se raportă și definițiunea scopului, susținută în proiectul de statute al »reuniunii maghiare de cultură«: că scopul reuniunii e »desvoltarea patriotismului« în părțile ardeleni prin cultură în direcțiune națională.

Fără voie își aduc aminte de cuvintele contelui Ștefan Széchenyi din cartea suscitată (O privire asupra unei repriviri anonime pag. 39—40): »In contra volinciei proprii omenii nu au antipatie; scii însă Excelență, ce nu le place lor, ce îi înverșunază, de ce se îngreșează și se amăresc? Ne vom lua voia, a o spune Excelenței Vostre cu toată supunerea. E cea tactică, cea duplicitate, sau ca să mă exprim mai bine, e cea ipocrisie, prin care se intenționează a seduce, a »înșela« popoarele. Dacă spre exemplu omul le dă: voi aveți libertate de presă, și »nu e adevărat«; asupra voastră numai legea hotărăse, și »nu e așa«; nimenea nu voește să vă restringă libertatea, și »se întemplă contrarul. Naționalitatea voastră nu se primejduiește și aceasta e o minciună etc. Da, Excelență, o astfel de manipulație, o astfel de tartuffiadă satură în sfîrșit și sângele cel mai blînd de veninul otrăvitor, care mai curîndu său mai târziu va izbucni!« (Va urma)

SCRILE DILEI.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte, că congregațiunea comitatului Bistrița-Năsăud își exprimase părerea de rău pentru apelul făcut de reuniunea de maghiarizare din Clușiu, precum și nădejdea, că nici un ampoiătu nu va lua parte la lucrările acelei reuniuni, nici se va sili să ajute realizarea scopurilor ei vrășmașe. Această hotărîre o așternu fișpanul ministrului de interne spre esaminare și ministrul a anulat-o — după cum i-se anunță lui »Nemzet« — prin o ordinațiune adresată comitatului sub Nr. 12,544. — Și totu mai îndrăsnesc presa maghiară și jidano-armenă a susține, că periculoasa lucrare a societății din Clușiu nu se face sub patronajul stăpînirii?....

Din Deva ni se scrie, că la 10 Aprilie n se va ține pertractarea finală împotriva d-lui Dr. Tincu pentru cuvîntarea, ce-a rostio în biserica gr. orientală de acolo, cînd cu introducerea limbii ungurești în școlile medii.

În Kezdi-Oșorheiu, se spune, că s'ar fi început agitațiunea pentru ajutarea lucrărilor reuniunii de maghiarizare.

Comitetul executiv al renniunii de maghiarizare din Clușiu a ținut adî, Miercuri, o ședință pentru stabilirea ordinii de zi a adunării generale de constituire, ce se va ține la 1 Aprilie v.

Joi în 14 Martie societatea din Cernăuți »Armonia« a reprezentat în localitățile sale piesa: »Noptea St. George«, operetă în 3 acte de Th. Alexi. Musică de T. cav. de Flondor, sub dirigearea componistului.

În adunarea generală a reprezentanței orășanesci din Oedenburg s'a citit un decret ministerial, prin care se aprobă hotărîrea ei de-a ridica acolo un teatru maghiar; ér recursul înaintat în potruva acestei hotărîri se respinge.

Luni ș'a ținut reuniunea agricolă adunarea sa generală în Clușiu; a presidat ministrul de comunica-

țiune Kemény. În cuvîntarea de deschidere a vorbit ministrul despre desvoltarea economiei în cei 3 ani din urmă în toate țările Europei.

În Odesa se țin în 29 M. n. un banchet în onoarea oficerilor chemați la regimentele lor din Caucas. Un toast, care exprimă speranța, că se va nasce războiul a fost primit cu furtunose aplause. În cercurile militare domnesce o încordare deosebită față cu întemplările, ce le plămădesce acum guvernul rus și engest.

A XII adunare generală ordinară

a Institutului de credit și de economii »Albina« din Sibiu, ținută în 27 Martie 1885.

(Urmare).

Imprumuturi pe efecte

Starea cu 31 Decembre 1883 a fost	
de 109 imprumuturi de	42,970 fl. — cr.
în cursul anului s'au mai dat 211	
imprumuturi de	99,329 fl. — cr.
rezultîndu un total de 320 impru-	
muturi de	142,299 fl. — cr.
din care s'au achitat 157 impru-	
muturi de	55,545 fl. 04 cr.
remînd la finea anului 1884 163	
imprumuturi de	86,753 fl. 96 cr.
adecă o creștere de	43,783 fl. 96 cr.

Credite de cont-curent.

Starea acestui ram a fost cu finea	
anului 1883 de 7 imprumuturi în	
suma de	14,380 fl. 78 cr.
în cursul anului 1884 s'au mai acor-	
dat 15 imprumuturi în suma de .	95,341 fl. 14 cr.
făcîndu-se totalul de 22 imprumuturi	
în suma de	109,721 fl. 92 cr.
din care s'au restituit 5 imprumuturi	
în suma de	40,770 fl. 21 cr.
remîndu cu finea anului 1884 17	
imprumuturi în suma de	68,951 fl. 71 cr.
față de anul precedent o creștere de	54,570 fl. 93 cr.

Imprumuturi pe produse.

Un modest început cu această operațiune s'a făcut de sucursala noastră din Brașov în anul 1883, ér în anul 1884 revirementul acestei operațiuni a fost de fl. 23,776 fl 45 cr.

Schimbul de monetă.

Transportul cifrei de monetă din an.	
trecut a fost de	56,582 fl. 40 cr.
în cursul anului s'au mai cumpărat de	760,499 fl. 70 cr.
total	817,072 fl. 10 cr.
din aceste s'au vîndut	789,911 fl. 28 cr.
și au rămas cu 32 Decembre 1884	27,160 fl. 82 cr.

Miscarea cassei în cursul anului 1884.

Intrate, la centrală	3.689,624 fl. 82 cr.
» » sucursală	2.500,639 fl. 74 cr.
suma intratelor	6.190,264 fl. 56 cr.
Eșite, la centrală	3.704,137 fl. 63 cr.
» » sucursală	2.502,035 fl. 30 cr.
suma eșitelor	6.206,208 fl. 93 cr.
Totalul	12,396,473 fl. 49 cr.

cu 1.895,347 fl. 13 cr. mai multu ca anul trecut. Partea cea mai mare a operațiunii imprumuturilor pe efecte și schimbului de monetă (zarafă), întreaga operațiune a creditului de cont-curent cu acoperire și a imprumuturilor pe produse s'au efectuat la sucursala noastră din Brașov.

Din tabloul mai sus spus v'ați putut convinge d-lor acționar, că față cu anul trecut toți ramii operațiunilor noastre au crescut.

În întregu anul 1884 s'au acordat prin institut în toți ramii săi de operațiune 9277 imprumuturi în suma totală de 3,404.302 fl. 50 cr.

Dați-ne acum voia, a vă prezintă însuși bilanțul anului 1884 (se citește).

Suma activelor institutului este deci cu 471,079 fl. 25 cr., ér suma venitului brut cu 25,774 fl. 6 cr. mai mare ca în anul premergător.

Subtrăgîndu din venitul brut	
al anului de	209,624 fl. 47 cr.
totalul eșirilor cu	168,848 fl. 37 cr.
resultă un profit curat al anului de	40,776 fl. 10 cr.

Conform § 62 din statute propunem următoarea distribuire a acestui profit:

5% dividendă după capitalul social	15 000 fl. — cr.
Restul de	25,776 fl. 10 cr.

să se împartă cum urmîză:	
11% fond. de rezervă	2,835 fl. 37 cr.
ca tantiemă pentru consiliul direc-	
țiunii, directorul executiv și ofi-	
cialii institutului	4,124 fl. 17 cr.
4% pentru scopuri de	
binefacere	1,031 fl. 04 cr.
din restul de	17,785 fl. 52 cr.

propunem a se da ca supradividendă . 15,000 fl. — cr. ér fondului de pensiu al funcționari-

loru institutului	2.785 fl. 52 cr.	17,785 fl. 52 cr.
-----------------------------	------------------	-------------------

Pe basa acestei distribuțiuni dividendă anului 1884 se ficsează cu 10% adecă cu 10 florini de o acțiune.

Fondul de rezervă al acționarilor institutului cu adausul sumei de astăfi din profit a ajuns la suma de 44,830 fl. 37 cr., ér fondul de pensiu la suma de 14,566 fl. 83 cr.

(Va urma)

SCRILE TELEGRAFICE.

(Serv. part. al »Gaz Trans.«)

Paris, 1 Aprilie. — Camera a primit în unanimitate creditul pentru Tonching de 50 milioane, rezervîndu-și votarea altor credite după formarea cabinetului. Senatul încă l'a primit fără dezbateri.

DIVERSE.

Ministrul Trefort despre Thiers. — În ședința academiei ungurești de științe din 23 a l. trecute ministrul unguresc de instrucțiune August Trefort a ținut o disertațiune plină de spirit despre Thiers. Din acea disertațiune estragem noi cam următoarele: O viață omenescă, ca a lui Thiers, nu oferă un interesu nicidecum mai inferior, decît faptele unui erou din evul mediu său descifrarea unui documentu vechiu, care ar fi putut rămîne și neexplicat fără nici o pagubă pentru omenime. Trefort pune pe oratorul Thiers mai pre susu de istoric, însă pe bărbatul de stat Thiers îl pune mai pre susu de toate. Trefort numesce timpul dela 1870 încoco, cînd Thiers cerca să reorganizeze Francia, perioada de splendore a carierei sale politice. — »Dacă Francia,« încheie ministrul unguresc disertațiunea sa, — »nu va deveni prada dictaturei în urma turburărilor și oboșelilor — și eu nu cred, că un Bourbon sau un Bonaparte va puté fi dictatorul, ci un altul, al cărui nume astăfi este încă necunoscut, — atunci ea va fi o republică întemeiată pe basă conservativă, precum și-a cugetat-o și a voit-o Thiers.«

Contra vitriolului. — Un chimist din Paris, căruia de sigur i se va rădica o statuă într'un viitor apropiat, a pus în vîndare o pomadă făcută de dînsul și care este chieată a aduce cele mai mari servicii omenirii. Această pomadă este compusă dintr'un fel de unsore preparată cu colloidum. Se întinde pe pelița obrazului un strat subțire din această pomadă, și astfel figura omenescă devine inatacabilă la arsurile vitriolului. Ecă de ce femeile, cari vor să se rădă, trebuie să găsească un alt mijloc.

Statisticii sunt neobosiți. — Profesorul Bowditch din renumita facultate de la Howard, Statele-Unite, și-a dat osteneța d'a măsura și d'a cântări 25,000 de copii de diferite etăți. Iacă rezultatul la care a ajuns: Pînă la etatea de 11 la 12 ani, băieții sunt mai mari și mai grei decît fetele, pe cînd dela această etate pînă la 14 sau 15 ani, fetele întrec pe băieți în talie și'n greutate. Apoi, băieții întrec pe fete dela această etate înainte, ér fetele stau pe loc. În fine, copii claselor avute sunt mai grei și mai mari decît cei ai claselor muncitoare.

Stofe de mătase curată 75 cr. metrul, precum și a fl. 1.05 și fl. 1.30 pînă la 5.90 (desemnuri colorate, vîrgate și cadrilate) trîmite pentru câte o rochiă, sau cu bucata fără taca vamală la casele mușterilor depositului fabricii de mătăsuri a lui G. Henneberg, (liferant al curții regale) în Zürich. Mostre se trimit imediat, Scrisorile pentru Elveția costă 10 cr.

Cursul la bursa de Viena

din 31 Martie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	97.65	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de hîrtie 5%	92.05	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	97.—
Imprumutul căilor ferate ungare	146.25	Imprumutul cu premiu ung.	118.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	97.60	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	122.—	Renta de hîrtie austriacă	82.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	107.50	Renta de arg. austr.	82.30
Bonuri rurale ungare	102.75	Renta de aur austr.	108.10
Bonuri cu cl. de sortare 104.75		Losurile din 1860	138.75
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	101.50	Acțiunile băncii austro-ungare	850.—
Bonuri cu cl. de sortare 101.50		Act. băncii de credit ung.	302.50
Bonuri rurale transilvane 100.60		Act. băncii de credit austr.	294.50
		Argintul — Galbini împărătesc	5.82
		Napoleon-d'or	9.83 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.85
		Londra 10 Livres sterlinge	124.55

Editor: Iacob Mureșianu. Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Martie st. v. 1885

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	90 1/2	—
Renta rom. amort. (5%)	94	—
» convert. (6%)	88 1/2	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31 1/2	—
Credit fonc. rural (7%)	100 1/4	—
» » urban (5%)	84 1/2	—
» » » (6%)	97	—
» » » (5%)	90 1/2	—
» » » (5%)	82 7/8	—
Banca națională a României	1190	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	400	—
» » Națională	225	—
Aur	13.0%	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari voru bine voi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numerii dela începutul anului 1885, prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Cursulu pieței Brașov

din 1 Aprilie st. v. 1885.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românescl	8.66	8.68
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.79	9.82
Lire turcescl	11.06	11.08
Imperiali	10.04	10.06
Galbeni	5.70	5.76
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.—
Ruble Rusescl	126.—	125.—
Discontul	7—10 %	pe an.

Vinuri albe
Vinuri de desert.

Triestü 1882, Medalia de aur.

Traminü finü butelia întrégă fl. — 60,
jum. butelie fl. — 35.

Rozsamäler-Ausstich »superbü«
(vin grand) but. întrégă fl. 1.30
jum. but. fl. — 75.

dela **I. B. Teutsch, SIGHIȘORA.**

la
I. L. & A. Hesshaimer
BRAȘOVÜ. (Nr. 30)

Frații S. Mihalovits
Casă de bancă
ȘI
de schimb

têrgulü pómelorü Nr. 94.

Cupóne cu scadența 1 Apriliu 1885.

Renta română perpetuă 5%.

Renta română amortisabilă 5%.

Aceste cupóne le achitămü fără nici un scădémëntü după

cursulü aurului

din ziua respectivă. Totü asemenea discontămü și alte cupóne și valori.

Adresa pentru telegrame: „Mihalovits.”

1—3 (Nr. 37)

Rogu-vë! Cetiți!

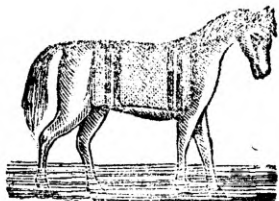
Am cumpăratü întréga provisiune dela o renumită fabrică de pături de cai prin licitațiã cu jumătate din prețulü regulatü, și de aceea vëndü câtü va dura acésta provisiune

Numai cu fl. 1.75

1550 bucăți dintre cele mai mari, förte gröse, late și

förte durabile

PĂTURI de CAL.

Aceste pături sunt 190 centimetri lungi și 130 centimetri late, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scânduri, de aceea adevécätü durabile.

Scrisorü de mulțămire și pentru comande dela persóne de încredere stau cu sutele în biroulü meu spre convingere, și admoniãmü în contra anuciurilorü înșelätóre.

Trimiterea cu hanü gata, séu rambursă. Aceste pături se espedézã dîlnicü în tóte părțile lumei, și pretutindenea facü unü efectü estraordinarü, de vreme ce se potü întrebuințã și ca plapomã de patü, și cari mai înainte au costatü mai multü ca indoiütü prețulü.

Adrssa: Webwaaren-Manufactur

I. H. Rabinovicz, WIEN II Schiffamtsgasse Nr. 20.

Iosifü Both,

ceasornicarü, optici-anü și mecanicianü

IN BRAȘOVÜ,

strada poștei Nr. 661.

recomandã depositulü séu bine asortatü de

ceasornice de Helvetia, pendule, ceasornice în provasü și de Schwarzwald,

apoi tóte produsele optice,

mai cu sémã OCHELARI sîlfuiți optici-periscopici de aurü, argintü, nicelü, oțelü ș. a.

Se recomandã și la turnisare de

orologie pentru biserici

de construcțiune escelentã; în fine spre aședare de telegrafuri de odã și de legäturi telefonice.

TÓTE REPARATURILE DE RESORTÜ

se efectuézã iute și eftinü cu garanțiã.

Mersulü trenurilorü

pe linia Predealü-Budapesta a călei ferate orientale de statü reg. ung.

Predealü-Budapesta				Budapesta—Predealü			
	Trenü accelerat	Trenü de persóne	Trenü omnibus	Trenü de persóne	Trenü omnibus	Trenü accelerat	Trenü omnibus
Bucurescl	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30
Predealü	1.09	—	3.50	Budapesta	8.00	6.55	9.45
Timișü	1.33	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55	12.18
Brașovü	2.06	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04	1.59
Feldiöra	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20
Apatia	2.44	7.09	6.28		4.21	9.37	3.25
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	Várad-Velenceze	4.29	9.45	—
Homorodü	3.18	8.09	7.42	Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56
Sighișóra	4.51	10.18	10.52	Rév	5.46	11.41	4.31
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	Bratca	6.09	12.15	—
Mediașü	5.39	11.36	12.43	Bucia	6.28	12.48	—
Copsa mică	6.00	12.11	1.23	Ciucia	6.52	1.48	5.28
Micásasa	6.29	12.35	2.07	Huiedin	7.32	3.21	6.01
Blașiu	—	12.54	2.27	Stana	7.51	3.54	—
Crăciunelü	7.02	1.29	3.06	Aghiriș	8.12	4.34	—
Teiușü	—	1.45	3.22	Ghirbëu	8.24	4.52	—
Aiudü	7.38	2.26	4.15	Nedeșdu	8.38	5.11	—
Vințulü de susü	7.55	2.48	4.44	Clușiu	8.57	5.40	7.08
Uióra	—	3.12	5.10		9.23	6.00	7.18
Cucerdea	—	3.19	5.19	Apahida	9.50	6.29	—
Ghirisü	8.24	3.36	5.47	Ghiriș	11.15	8.14	8.29
Apahida	8.48	4.10	6.38	Cacerdea	12.04	9.49	8.53
Clușiu	—	5.39	8.51	Uióra	12.12	9.58	—
	10.08	5.59	9.18	Vințulü de susü	12.19	10.07	—
Nedeșdu	—	6.28	8.00	Aiudü	12.45	10.42	9.17
Ghirbëu	—	6.54	8.34	Teiușü	1.15	11.32	9.40
Aghiriș	—	7.10	8.59	Crăciunelü	1.44	12.03	—
Stana	—	7.25	9.35	Blașü	2.00	12.24	10.12
Huiedinü	11.33	7.49	10.16	Micásasa	2.34	12.43	—
Ciucia	12.06	8.11	11.04	Copsa mică	2.52	1.22	10.45
Bucia	—	8.52	12.17	Mediașü	3.27	2.24	11.07
Bratca	—	9.11	12.47	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29
Rév	—	9.29	1.21	Sighișóra	4.50	4.17	12.15
Mező-Telegd	1.11	9.52	2.05	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30
Fugyi-Vásárhely	—	10.27	3.08	Homorod	6.47	7.07	1.32
Várad-Velintë	—	10.46	3.39	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04
Oradia-mare	1.49	10.56	3.55	Apatia	8.09	8.46	2.24
	1.54	11.04	4.06	Feldiöra	8.41	9.20	2.44
P. Ladány	3.14	11.14	7.30	Brașovü	9.20	10.15	3.15
Szolnok	5.10	11.47	11.05		—	6.00	3.25
Buda-pestã	7.30	1.47	2.37	Timișü	—	6.57	4.03
Viena	2.00	7.44	6.40	Predealü	—	7.32	4.28
	—	6.20	2.00	Bucurescl	—	—	10.25

Nota: Órele de nópte suntü cele dintre liniile gröse.

Tipografia ALEXI, Brașovü.

Stabilimentulü de fortepianuri

altü lui

Juliu Jaschik

Brașovü, têrgulü flosului (Flachszeile) Nr. 26 II. Et.

Depositulü celü mai bogatü de pianuri și pianinuri nouë și întrebuințate din fabricele cele mai renumite. Pianuri vechi se iau în schimbü. Se primescü și plăți în rate. Cu deosebire sunt a se recomanda: pianuri nouë dela c. r. fabricantü de pianuri Heitzmann în Viena, lucrate în lemnü frumosü de nucü, fl. 500; pianuri Mignon, cu cördele încruciașate, în negru fl. 600. Pianinuri de nucü séu negre fl. 450. Afară de acestea este de vëndare unü pianü întrebuințatü de Streicher cu fl. 230, unü pianü bine conservatü de Eisenhüt, 7 1/2 octave și cu placă de metalü lată fl. 200.

7—10

Casse de ferü

sistemü Wertheim

ce resistã pe deplinü în contra focului și nici nu se potü sparge, din renumita fabrică de casse

L. FLEISCHER

oferã pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în tóte mărimile.

Iustinianü M. Grama,

depositarulü fabriciei în Brașovü.